

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

č.j. mszskyj - 577/2016

Kouzelný strom

Mateřská škola a Základní škola
Kyjov, Školní, příspěvková organizace

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Historie a charakteristika mateřské školy	5
2.2	Specifika mateřské školy	5
2.3	Dlouhodobé projekty	6
2.4	Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	6
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
4	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	13
4.1	Vnitřní režim v mateřské škole	14
5	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	15
5.1	Zaměření školního vzdělávacího programu	15
5.2	Cíle programu	15
5.3	Rámcové cíle školního vzdělávacího programu jsou v souladu s RVP PV	17
5.4	Základní klíčové kompetence	17
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP	18
6.1	Hlavní zásady, principy, metody a formy práce:	18
6.2	Integrované bloky:.....	20
7	VZDĚLÁVÁNÍ HYPERAKTIVNÍCH/HYPOAKTIVNÍCH DĚTÍ, DĚTÍ ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH RODIN, DĚTÍ SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM A VZDĚLÁVÁNÍ TALENTOVANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH DĚTÍ.....	34
7.1	Pro úspěšné vzdělávání hyperaktivních/hypoaktivních dětí zabezpečujeme:	34
7.2	Péče o děti ze sociálně znevýhodněných rodin	34
7.3	Zabezpečení dětí se zdravotním znevýhodněním	34
7.4	Vzdělávání talentovaných a mimořádně nadaných dětí.....	35
8	EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	36

7. PŘÍLOHY:	40
Příloha č. I	41
Příloha č. II	45
Příloha č. III	48
Příloha č. IV	52
Příloha č. V	53

1 Identifikační údaje

- Název ŠVP** : Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
„Kouzelný strom“
- Údaje o škole** : Mateřská škola a Základní škola Kyjov, Školní, příspěvková
organizace, Školní 3208, 697 01 Kyjov
- Ředitel školy** : PaedDr. Miroslav Hula
- Kontakty** : ředitel 603 879 031, 518 614 212
zástupce ředitele 606 777 117, 518 616 219,
škola 518 612 054
koordinátor ŠVP 603 879 031, 518 612 054
fax 518 614 212
e-mail: reditel@mszskyjov.cz, zastupce@mszskyjov.cz,
www.mszskyjov.cz
- IČ** : 00567043
- IZO** : 600025501
- Zpracovatel ŠVP** : Alena Jelínková, DiS.
- Projednán** : s ředitelem školy
- Zřizovatel** : Jihomoravský kraj
Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
- Kontakty** : tel. 541 651 111, fax 541 651 209
- Platnost dokumentu** : od 1. 9. 2016
- Číslo jednací** : mszskyj – 577/2016

2 Charakteristika školy

2.1 Historie a charakteristika mateřské školy

Jsme mateřskou školou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Nacházíme se v klidové zóně, na okraji města Kyjova, v části Boršov. Škola byla založena v roce 1954. Původně spadala pod resort zdravotnictví jako škola při ušním, nosním a krčním oddělení kyjovské nemocnice. Sloužila jako zařízení pro nedoslýchavé děti. Školu v roce 1954 založil lékař – přednosta ORL kyjovské nemocnice prim. MUDr. Ladislav Kolomazník. V roce 1962 přechází do kompetence školství. Velkými změnami prošla škola během devadesátých let minulého století, získala právní subjektivitu, byla celkově rekonstruována, v roce 2009 zateplena a tím získala dnešní podobu.

Mateřská škola může vzdělávat maximálně 16 dětí a to ve dvou třídách. Mateřská škola je součástí základní školy spolu se speciálně pedagogickým centrem, internátem a jídelnou. Jde o mateřskou školu nadregionální, zajišťující výchovu a vzdělávání dětí z celého Jihomoravského kraje i krajů sousedních. Součástí školy je i školská rada, která projednává důležité dokumenty školy (výroční zpráva, hodnocení školy,...)

2.2 Specifika mateřské školy

Specifika spočívají především:

U dětí se sluchovým postižením

- ✓ v tvorbě vhodného komunikačního prostředí (za použití auditivně verbální metody nebo totální komunikace)
- ✓ v zajišťování speciálních pomůcek
- ✓ v pravidelné logopedické péči
- ✓ v tvorbě IVP (pro děti sluchově postižené-surdopedická intervence)

U všech ostatních dětí

- ✓ v pravidelné logopedické péči
- ✓ ve vytváření specifického prostředí a podmínek pro vzdělávání a výchovu
- ✓ v tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- ✓ pro děti s vadami řeči -logopedická intervence u dětí s narušenou komunikační schopností

- ✓ speciální pedagogická péče pro děti s PAS

2.3 Dlouhodobé projekty

Škola má podepsanou smlouvu s Masarykovou univerzitou v Brně o vzájemné spolupráci. Jde především o vykonávání praxe v našem zařízení a o přednáškovou činnost. Škola taktéž spolupracuje s Univerzitou Palackého v Olomouci, se Střediskem kochleárních implantátů v Praze, se Základní organizací Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR ve Veselí nad Moravou – pobočka Kyjov a se školami pro sluchově postižené v celé republice.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci mohou mateřskou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s učiteli. O průběhu výchovy a přípravy na základní vzdělávání jsou průběžně informováni. O mateřské škole jsou informováni i prostřednictvím webových stránek školy, besídek a akcí pro veřejnost.

Mateřská škola také úzce spolupracuje se speciálně pedagogickými centry:

- SPC při Mateřské škole a Základní škole Kyjov, Školní, příspěvková organizace 697 01 Kyjov, Školní 3208/51
- SPC Brno, Veslařská 234, 637 00 Brno
- SPC Brno, Štolcova, příspěvková organizace, Štolcova 16/301, 618 00 Brno
- PPP Hodonín, příspěvková organizace, Jilemnického 2854/2, 695 01 Hodonín

Při škole pracuje Nadační fond, jehož cílem je pomáhat postiženým dětem školy. Pedagogové školy pořádají zahraniční pobyty s dětmi. Spolupracujeme s mateřskými školami v obci, účastníme se akcí kyjovských škol.

3 Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

- v mateřské škole jsou dvě třídy, každá třída má prostor pracovní a herní, třídy byly nově vybaveny - nábytkem, který je upraven tak, aby si děti mohly dle dohodnutých pravidel brát vše potřebné pro svou hru, pomůckami pro výchovně-vzdělávací činnost, hračkami apod.
- prostory pro odpočinek dětí jsou vybaveny odpovídajícím zdravotně nezávadným nábytkem
- ve třídách a hernách je dostatečné množství hraček a stavebnic z PVC, ze dřeva i z měkkých materiálů, které odpovídají počtu dětí a jejich věku, jsou průběžně obměňovány a doplňovány. Herní prostor je pokryt kobercem.
- didaktické pomůcky k výchovně vzdělávacím činnostem jsou uloženy v obou třídách
- v jedné třídě v přízemí je klavír, pro hudební činnosti máme dostatek rytmických nástrojů Orffova instrumentáře, ve druhé třídě elektronické varhany
- ve třídách je také audiovizuální technika - televizor , DVD přehrávač a počítač
- v tělocvičně je náradí a náčiní pro sportovní vyžití dětí
- šatny jsou vybaveny nábytkem pro odkládání oděvů a obuvi dětí
- mateřská škola je umístěna u zahrady, která je vybavena pískovištěm, houpačkami, skluzavkou, velkou zatravněnou plochou, vhodnou pro pohybové činnosti dětí a prostorem pro jízdu na kolech, koloběžkách, odrážedlech apod.. Vybavení zahrady odpovídá bezpečnostním požadavkům.

Záměry

- ✓ **zastínění pískoviště ve školní zahradě**
- ✓ **využití venkovního prostoru před jídelnou - ke kreslení venku apod.**
- ✓ **vybudovat úložný prostor pro ukládání didaktických materiálů, pomůcek**
- ✓ **obnova bezpečnostních prvků pro pobyt venku - bezpečnostní vesty**
- ✓ **modernizace sedacího nábytku v prostorách šaten**

Životaspráva

- denní řád je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí, střídáme dobu činnosti a odpočinku

- dbáme na dodržování pitného režimu v průběhu dne
- stravování zajišťuje školní jídelna, sledujeme skladbu jídelníčku, pestrost a vhodnost pokrmů
- děti se stravují pravidelně, do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno ochutnaly
- odpolední spánek využívají zvláště malé děti, ostatní podle potřeby mohou odpočívat nebo zvolit klidové činnosti, u předškolních dětí je tento čas využíván k individuální logopedické péči
- umožňujeme dětem dostatečně dlouhý pobyt venku, na školní zahradě i na obecním hřišti, chodíme na vycházky do okolí školy a do přírody
- jsou respektovány individuální potřeby dítěte, řídíme se zásadami zdravého životního stylu

Záměry

- ✓ vést děti k samostatnosti v sebeobslužných činnostech
- ✓ zlepšit kulturu stolování a věnovat větší pozornost pitnému režimu jednotlivých dětí

Psychosociální podmínky

- snažíme se o vytváření bezpečného prostředí v mateřské škole, aby se děti i dospělí cítili spokojeně a bezpečně
- navozujeme vzájemný pocit důvěry a spolupráce s dítětem
- usnadňujeme dítěti období adaptace na pobyt v mateřské škole
- učíme děti ohleduplnosti, zdvořilosti, vzájemné spolupráci
- každé dítě má stejná práva, možnosti i povinnosti
- upřednostňujeme přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikaci pedagoga s dětmi. Jakákoliv manipulace s dítětem a zbytečné organizování je vyloučeno, násilí je nepřípustné.
- nabízíme dítěti činnosti dle jeho zájmu a vyspělosti
- podporujeme důvěru v sebe sama
- je respektována osobní svoboda a volnost dětí, která je v souladu s respektováním pravidel soužití v MŠ

Záměry

- ✓ **zbytečně děti neorganizovat**
- ✓ **rozvíjet a upevňovat kamarádství mezi dětmi**
- ✓ **vytvoření jasných a srozumitelných pravidel chování v grafické podobě ve spolupráci s dětmi, jejich důsledným dodržováním vytvořit pohodovou atmosféru bez zbytečného napomínání a upozorňování dětí**

Organizace

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální situaci.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas)

Záměry

- ✓ **Promyšleně plánovat činnosti při pobytu venku, podporovat experimentování, objevování a zkoumání.**
- ✓ **Po dohodě s rodiči dodržovat dobu příchodu dětí do MŠ nejpozději do 8 hod., vzhledem k tomu, že pozdní příchod jednotlivých dětí narušuje výchovně vzdělávací činnost.**

Řízení mateřské školy

Organizační řád a směrnice ředitele školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy, důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci a vytváření prostředí důvěry a otevřenosti. Ředitel školy kontroluje a vyhodnocuje práci všech zaměstnanců:

- ve škole je funkční informační systém, pedagogické porady se konají dle plánu, provozní dle potřeb školy
- učitelky a pedagogičtí pracovníci vypracovávají TVP pro předškolní vzdělávání z pověření ředitele školy
- kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ
- MŠ spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy
- spoluúčast rodičů je zajišťována každodenním kontaktem při předávání dětí, pravidelně jsou nabízeny konzultační hodiny a odborné konzultace zajištěné školním psychologem popř. speciálním pedagogem.
- spolupráce je založena na základě partnerství /otevřenost, důvěra, podpora a porozumění/ a pomoci, při uskutečňování projektů plánovaných MŠ
- dostatek informací o životě dětí v MŠ a možnost vyjádřit názor, probíhá prostřednictvím nástěnek, deníčků dětí, dotazníku pro rodiče, webových stránek školy, popř. facebookových stránek školy
- osobní kontakt- konzultace učitelek s rodiči

Záměry

- ✓ **podporování spolupráce se základní školou**
- ✓ **rozvíjení spolupráce a participace rodičů při procvičování komunikačních dovedností dle komunikačních sešitů**

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor mateřské školy má 4 členy, 2 učitelky, asistentku pedagoga a logopedku. Pedagogičtí pracovníci mají volný přístup na internet, používají kopírku a tiskárnu, interaktivní tabuli, společně se scházejí ve sborovně či v kabinetech. Ve volném čase taktéž mohou využívat sportovní areál. Pedagogičtí pracovníci prošli školením ICT a speciálními kursy zaměřenými na oblast speciální pedagogiky.

Ve škole pracuje Speciálně pedagogické centrum (speciální pedagogové, psycholog, sociální pracovník), které zajišťuje péči sluchově postiženým klientům. Speciálně pedagogické centrum je významnou součástí školy, zajišťuje nejen péči logopedickou a surdopedickou, ale i psychologickou a sociální. Výchovnou péči na internátě zajišťují vychovatelé, kteří vyplňují dětem veškerý volný čas. Péči o děti s PAS zajišťují speciálně proškolení učitelé a asistenti pedagoga. Předškolní pedagog odpovídá za naplňování ŠVP PV a jeho evaluaci, za kvalitní vzdělávací činnost v souladu s RVP PV, vytváří partnerské vztahy mezi rodiči a školou, je otevřený, taktní a diskretní. Pracuje svědomitě a chová se empaticky. Průběžně se sebevzdělává a zúčastňuje se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, svým chováním a jednáním dobře reprezentuje školu.

- učitelka mateřské školy si v současné době doplňuje kvalifikaci dálkovým studiem speciální pedagogiky na VOŠP a SPgŠ v Litomyšli (učitelka v mateřských školách a speciálních mateřských školách, kód:75-31-N/02)
- druhá učitelka MŠ disponuje středoškolským vzděláním v oboru předškolní pedagogiky
- logopedka splňuje kvalifikační předpoklady vysokoškolským vzděláním v požadovaném oboru
- asistent pedagoga splňuje kvalifikační předpoklady
- pedagogičtí pracovníci v MŠ se účastní odborných seminářů ke zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu

Záměry

- ✓ **zlepšit spolupráci ostatního personálu na akcích MŠ**
- ✓ **zajistit pravidelnou účast pedagogů na vzdělávacích kurzech a seminářích**

Spoluúčast rodičů

- Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí, rodiče mohou navštívit mateřskou školu kdykoliv po vzájemné dohodě s učiteli.
- O průběhu výchovy a příprav na základní vzdělávání jsou průběžně informováni prostřednictvím nabízených konzultací či schůzek.
- Rodiče informujeme o vnitřních řádech školy a ostatních legislativních dokumentech.

- Společně se svými dětmi se rodiče mohou zúčastnit odpoledních zábavních akcí, např. drakiáda, karneval...
- Rodiče využívají možnosti poradit se s pedagogickými pracovníky a domluvit se na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte, popř. využít odborného poradenství.
- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech.

Záměry

- ✓ **Podněcovat rodiče k větší spolupráci s MŠ a aktivní účasti na životě ve školce**
- ✓ **Před odpoledními akcemi rodiče informovat s dostatečným předstihem**

4 Organizace vzdělávání

Do mateřské školy jsou přijímány děti od 3 do 6 let, dále děti s odkladem školní docházky. Přijímáme děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které mají doporučení SPC nebo PPP. Dále děti věkově patřící do skupiny dětí, které navštěvují mateřskou školu poslední rok před vstupem do základní školy. Mateřská škola má dvě třídy. Obě třídy jsou umístěny v přízemí budovy, naplňují se do maximálního počtu 16 dětí.

Každý rok se koná zápis (termín je předem projednán se zřizovatelem školy) do mateřské školy. Po přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitel MŠ a ZŠ, po dohodě se zákonným zástupcem dítěte, dny docházky a délku pobytu v těchto dnech. Děti si v den zápisu mohou prohlédnout se svými rodiči prostory školy, pohrát si a seznámit se s učitelkami.

Při nástupu do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu. Adaptační doba je individuální podle potřeb dítěte i uvážení rodičů.

Každá třída zpracovává svůj „Třídní vzdělávací program mateřské školy“. Při jeho tvorbě učitelky vycházejí z cílů Školního vzdělávacího programu a z dobré znalosti dětí, podmínek třídy a mateřské školy. Tento program je otevřeným dokumentem, v průběhu školního roku je tvořen a upravován tak, aby činnosti mohli být pružně přizpůsobovány situacím a individuálním potřebám dětí, pedagogové při spolupracují nejen při plánování ale také vyhodnocování průběhu výchovně vzdělávacího procesu.

Paní učitelka převážně vytváří u dětí základní hygienické, společenské a pracovní návyky, adaptuje děti na pobyt v mateřské škole a na její organizaci. Jednoduchými hrami, písničkami, říkankami rozvíjí základní komunikační dovednosti, zvýšenou pozornost věnuje správné výslovnosti dětí.

U předškolních dětí pracují paní učitelky cílevědomě na přípravě dětí na vstup do školy, činnosti jsou pravidelné a všestranné. Paní učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjejí jeho osobnost, dbají na komunikační a sociální dovednosti. Obě třídy mají zpracovanou Logopedickou a surdopedickou intervenci (příloha č.I., II.). Dětem s PAS je poskytována speciálně pedagogická péče (příloha č.III.).

Učitelky mateřské školy provádí pravidelné pedagogické pozorování a diagnostiku dětí za účelem míry naplnění kompetencí a zjištění změn speciálních vzdělávacích potřeb dětí, přičemž úzce spolupracují s SPC, rodiči, případně s dalšími poradenskými institucemi.

4.1 Vnitřní režim v mateřské škole

- Předškolní vzdělávání probíhá podle ŠVP mateřské školy. Následující denní režim se v případě potřeby pozměňuje a uzpůsobuje dle potřeb MŠ a dětí (výlety, divadelní představení apod.)

7.00 – 8.00	spontánní hry, prostor pro individuální péči, pohybové hry
8.00 – 9.15	řízené činnosti, komunitní kruh, didakticky zacílené činnosti, spontánní i záměrné činnosti ve skupinách i individuálně, komunikační dovednosti - individuální i skupinové
9.15	hygiena, přesnídávka, příprava na pobyt venku, pohybové aktivity, pobyt venku – na zahradě, na hřišti, v přírodě /dětí jsou každodenně dostatečně dlouho venku, min. 2 hodiny dopoledne, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky – mráz pod – 10°C, náledí, silný vítr, silný déšť, inverze, sluneční záření apod./
11.30 – 12.15	hygiena, oběd
12.15	hygiena, odpočinek /od 13-00 klidové činnosti, individuální komunikační dovednosti, zájmové činnosti pro děti, které neusnou/
14.30 – 15.30	hygiena, odpolední svačina odpolední hry, skupinová logopedická péče, individuální práce, za vhodného počasí pobyt venku

Uvedené časy jsou pouze orientační. Veškeré činnosti a aktivity jsou voleny a prováděny s ohledem na zájmy a potřeby dětí tak, aby byly respektovány psychohygienické podmínky vzdělávání.

Po celý den je v MŠ zajištěn pitný režim.

Podrobné informace, práva, povinnosti dětí navštěvujících mateřskou školu, jejich zákonných zástupců i pedagogů, dále přijímání dětí, předávání apod. jsou uvedeny v Školním řádu mateřské školy, který je zveřejněn ve vstupním prostoru školy a dostupný též na webových stránkách školy.

4.2. Organizace školního roku

Školní rok začíná 1. září a končí 31. srpna následujícího kalendářního roku. Mateřská škola je v provozu pondělí až pátek, přerušení provozu je vždy řádně projednáno se zřizovatelem školy a rodiče jsou včas písemně informováni o přerušení provozu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vychází z rámcového programu pro předškolní výchovu. Jde o dokument, podle něhož se uskutečňuje vzdělávání dětí v naší mateřské škole. ŠVP je povinnou dokumentací MŠ a je podkladem pro zpracování Třídního vzdělávacího programu, Programu logopedické intervence, Programu surdopedické intervence a Programu speciálně pedagogické péče pro děti s PAS. Programy jsou zpracovány na příslušný školní rok.

Děti vychovávané a vzdělávané podle tohoto programu jsou přijímány do MŠ na základě doporučení PPP, SPC a foniatric.

5.2 Cíle programu

Cílem vzdělávacího programu je co nejlépe připravit sluchově postižené děti, děti po aplikaci kochleárního implantátu, děti s vadami řeči a děti s PAS do školy a to jak po stránce tělesné (rozvoj hrubé a jemné motoriky, hygieny), ve vztahu k druhým (k dětem, k dospělým), ve vztahu ke společnosti (zásady slušného chování), ve vztahu k světu (orientace v místě bydliště, v prostředí, kde žije), tak zejména po stránce psychické (rehabilitace, sluchová

výchova, řečová výchova, odezírání, poznávací schopnosti, představivosti, citu, vůle a myšlenkové operace). Naším cílem je formou skupinové a individuální logopedické péče i zmírnit a odstranit projevy narušené komunikační schopnosti. ŠVP je upravený podle speciálních potřeb dětí a respektuje jejich postižení.

Přednost u sluchově postižených dětí má sluchová výchova, odezírání a řečová výchova. U dětí s kochleárním implantátem má přednost rehabilitace - a) detekce (zjištění nějakého zvuku), b) diskriminace (rozlišení podnětů - 2 nebo více zvuků nebo řečových podnětů), c) identifikace (rozlišení zvuku od řeči) a d) rozumění (pochopení obsahu řeči, vykonávat pokyny, odpovídat na otázky). U dětí s vadami řeči má přednost řečová výchova. U dětí s PAS využíváme procesu strukturalizace, individualizace, vizualizace a vhodné motivace.

Vzdělávací program naší školy je zaměřený na všestranný rozvoj osobnosti dítěte, je vytvořen s ohledem na podmínky naší mateřské školy a přizpůsoben dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Cílem našeho vzdělávacího programu je rozvíjet osobnost dítěte prostřednictvím prožitků v přirozeném prostředí přírody a věcí, které dítě v každodenním životě obklopují. Děti se učí především prostřednictvím činností a spontánní hry, dále řízenými činnostmi, které jsou zaměřeny dle individuálních specifických potřeb každého dítěte.

Školní vzdělávací program „Kouzelný strom“ je zpracován do 5 integrovaných bloků, které mohou být doplněny několika projekty. Tématickou linií, která se táhne všemi integrovanými bloky, je přirozený průběh všech ročních období, což přináší dítěti jasnou orientaci ve světě, který jej obklopuje, ale současně svým pojetím vybízí k rozvoji fantazie a představivosti a umožňuje použití motivačních prvků, které jsou pro děti atraktivní a zajímavé. Projekty mohou doplňovat integrované bloky o významné svátky nebo události, zajímavé situace, které se vyskytnou neočekávaně, jsou zaměřené především na uplatnění prožitkového učení a přinášejí takové aktivity, které nejsou běžné v každodenním životě mateřské školy a umožňují prožívat svátky a tradice radostně a objevně.

Integrované bloky jsou dále rozpracovány na jednotlivá témata v třídních vzdělávacích programech, prostřednictvím nich si dítě osvojí potřebné poznatky, dovednosti a návyky na úrovni předškolního vzdělávání a vytváří si základy klíčových kompetencí, které jsou důležité pro další etapy jeho života.

Školní vzdělávací program je společný pro všechny třídy mateřské školy a je výchozím materiálem pro zpracování jednotlivých třídních vzdělávacích programů.

5.3 Rámcové cíle školního vzdělávacího programu jsou v souladu s RVP PV

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

5.4 Základní klíčové kompetence

ŠVP naší mateřské školy byl vytvořen tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování základních klíčových kompetencí.

kompetence k učení

kompetence k řešení problémů

komunikativní kompetence

kompetence sociální a personální

kompetence činnostní a občanské

6 Vzdělávací obsah ŠVP

Školní vzdělávací program naší mateřské školy vychází z pěti oblastí a cílů RVP pro předškolní vzdělávání. Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získat tak ucelený pohled na svět a aktivní postoj k němu. Program je vypracován tak, aby umožňoval učitelkám pracovat v jednotlivých třídách samostatně, je v něm dostatek prostoru k uplatnění vlastních nápadů, dává pedagogovi možnost čerpat i z vlastní zkušenosti dětí, je dostatečně časově flexibilní, tzn. témata uvnitř integrovaných bloků lze tvořit a řadit dle aktuální situace tak, aby téma odpovídalo např. právě probíhajícím dějům v přírodě nebo situacím, které nastanou neočekávaně.

Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní

Dítě a svět – oblast environmentální

6.1 Hlavní zásady, principy, metody a formy práce:

- respektování individuality dítěte, je uplatňován partnerský přístup
- rovný přístup všech dětí ke všem činnostem i k jejich osobnostem
- svobodná volba činností, nenásilné vedení dítěte, aktivity spontánní i řízené jsou vzájemně provázené a vyvážené
- radostná, laskavá a vstřícná atmosféra
- otevřenost k rodičům i veřejnosti
- umožňujeme dětem zkoumání a objevování okolního světa
- uplatňujeme metody prožitkového učení, kooperativního učení
- rozvíjíme hrou i řízenou činností komunikativní schopnosti dětí
- vedeme ke vzájemnému respektování, soucítění, pomoci
- dbáme na bezpečí dětí nejen po stránce reálné ale i pocitové
- podněcujeme ke spontánnímu sociálnímu učení, učení nápodobou

- dbáme na dodržování pravidel, které jsme společně s dětmi vytvořili
- motivujeme dítě, aby ukázalo, co samo dokáže, zvládne, co samo umí
- oceňujeme každý úspěch, dáváme dítěti pocit, že je úspěšné, umožňujeme prožívat dítěti radost ze sebe samého
- využívány budou i metody: komunitní a diskusní kruh, pozorování, práce s knihou

6.2 Integrované bloky:

1. *Cestička ke kouzelnému stromu*

Charakteristika a záměry I.B.

Prostřednictvím pohádkového vyprávění se děti nenásilným a zábavným způsobem seznámí s prostředím mateřské školy, cílem je vytvoření takového prostředí a atmosféry, které umožní dětem co nejlépe zvládnout adaptační období a navodí dětem příjemné a radostné pocity při pobytu v mateřské škole.

- Seznámení dětí s prostředím školy, pedagogickým a provozním personálem.
- Zvládnutí základní orientace v prostorách školy – herny, jídelny, šatny, zahrady a blízkého okolí školy.
- Společné vytvoření jednoduchých, ale jasných pravidel usnadňujících společné soužití.
- Vzájemné poznávání, rozvíjení různých způsobů komunikace a navazování prvních přátelských vztahů v kolektivu.
- Seznámení se s režimem v mateřské škole a jeho prostřednictvím vytvoření pocitu bezpečí a jasné orientace.
- Postupné rozvíjení hygienických návyků a sebeobslužných činností.
- Diagnostika nových dětí – prostřednictvím herních aktivit - skupinových a individuálních zajistit vstupní a průběžnou pedagogickou diagnostiku dětí.

Kompetence:

- Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, koláže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Vzdělávací nabídka – činnosti

- pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (hygieny, stolování, oblékání, úklid)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti směřující k ochraně zdraví a bezpečí, k prevenci úrazů
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- diskuse, rozhovory, individuální a skupinové vyprávění zážitků a příběhů podle obrazového materiálu
- komentování zážitků a aktivit
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a čtení knížek a dětských časopisů
- sluchové hry
- přímé a záměrné pozorování přírodních jevů i jevů v okolí dítěte
- záměrné určování a pojmenovávání jejich vlastností a charakteristických znaků
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry, smyslové hry a námětové hry
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti vyvolávající veselí, pohodu a radost
- estetické a tvůrčí aktivity
- výlety do okolí, do přírody
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření, aktivity podporující sbližování dětí (kamarádství, přátelství)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti, půjčení hračky, vyřešení vzájemného sporu
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ, spoluvytváření pravidel soužití ve třídě

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládnout sebeobsluhu, základní hygienické návyky (osobní hygienu, oblékat se, obouvat)
- zvládat jednoduchou obsluhu, udržovat pořádek
- pojmenovat části těla, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, chránit si zdraví, v případě potřeby hledat pomoc
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- porozumět slyšenému, formulovat otázky, odpovídat
- učit se nová slova a aktivně je používat, naučit se z paměti krátké texty
- sledovat příběh, pohádku
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- rozhodovat o svých činnostech, vyjádřit souhlas i nesouhlas
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného, těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- navazovat kontakt s dospělým, učitelkou
- přirozeně komunikovat s druhým dítětem
- dělit se o hračku s jiným dítětem, rozdělit se ...
- uplatňovat návyky společenského chování, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole a spoluvytvářet prostředí pohody
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování, podle této představy se chovat, chovat se zdvořile k dospělým i k dětem
- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, jednoduché situace doma i v MŠ
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, všímat si změn a dění v nejbližším okolí

2. Barevné čarování

Charakteristika a záměry I.B.

Prostřednictvím situací a plánovaných činností se děti seznamují s děním v přírodě v podzimním období, učí se přizpůsobit své chování skupině, spolupracovat a vzájemně se respektovat. Dále pokračují v získávání poznatků z podzimního období, změn v přírodě, počasí, tradičních podzimních her a zábav. Přípravují se na radostné prožívání období Mikuláše, adventu, seznamují se s tradicemi, zvyky a obyčeji, vytvářejí vánoční dekorace, výzdobu školy, připravují se na vystoupení na vánoční besídce.

- Rozvíjení tělesného rozvoje, zdraví, obratnosti při pobytu venku – na školní zahradě, dětském hřišti, procházkách
- Rozvíjení komunikačních dovedností prostřednictvím individuálních a skupinových činností
- Vedení dětí k základnímu chápání proměn v přírodě, podpora tvořivosti, fantazie, objevení vnitřní motivace k činnostem
- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, objevnost, radost
- Osvojení si základních vzorců společenského chování, hygienických návyků a sebeobslužných činností

Kompetence:

- Objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje
- Odhaduje své díly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Všímá si dění v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- Uvědomuje si své práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat

Vzdělávací nabídka – činnosti

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh na místě, základní gymnastika)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, nářadím, materiálem,
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- rozhovory, diskuse, individuální a skupinová konverzace, vyprávění
- spontánní hra, volné hry a experimenty
- záměrné pozorování a pojmenovávání objektů a jevů, určování jejich vlastností
- smyslové hry, námětové hry, hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání,
- estetické a tvůrčí aktivity
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hudebně pohybové hry, společenské hry
- hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, činnosti vedoucí k ohleduplnosti k druhému, ochotě se rozdělit s ním – půjčit hračku, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- četba, vyprávění a poslech pohádek s ponaučením
- společenské hry, sociální a interaktivní hry, aktivity podporující sblížení dětí
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, účast dětí na kulturních akcích, divadelních a filmových představeních, seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky
- přirozené pozorování blízkého okolí, přírody, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (přírodní jevy, děje, rostliny, živočichové, počasí, ovzduší, roční období)
- sledování událostí a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem)
- poučení o možných nebezpečných situacích např. nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy

Očekávané výstupy

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb dle vzoru
- ovládat dechové svalstvo, zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, umět zacházet s různými pomůckami a materiálem
- zvládnout jednoduchou sebeobsluhu, udržovat pořádek
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí, chápat význam péče o čistotu a zdraví, mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- správně vyslovovat, ovládat dech,
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor, domluvit se slovy i gesty, učit se nová slova, naučit se z paměti krátké texty (říkanky, básničky)
- popsat situaci dle obrázku, dle skutečnosti
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- řešit problémy, úkoly a situace, nalézat nová řešení
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- vyjádřit souhlas či nesouhlas, umět odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí a snažit se ovládnout své afektivní chování
- uvědomovat si svá práva a respektovat práva druhého dítěte, umět se podělit o hračku
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla v mateřské škole, doma, na veřejnosti, dodržovat některá základní herní pravidla
- uplatňovat návyky v oblasti základního společenského chování, umět požádat, poděkovat, pozdravit, rozloučit se, začít mluvit, až druhý domluví, uposlechnout pokyn
- chovat se a jednat na základě vlastního rozhodnutí, ale s ohledem na druhé
- dodržovat pravidla her a jiných činností
- rozlišit správné a nesprávné chování a jednání,
- umět jednat s ostatními dětmi i dospělými, dohodnout se na společném řešení
- vyjádřit své představy pomocí různých výtvarných technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

3. Sněhová vločka

Charakteristika a záměry I.B.

Prostřednictvím plánovaných i spontánních činností se děti seznamují s různými druhy zimních sportů, prožívají radost ze zimního období prostřednictvím různých her se sněhem, zimních sportů, podporujeme objevnost při pokusech se sněhem a ledem, zaměřujeme se na problematiku vnímání času dětským způsobem, získáváme elementární poznatky ze světa techniky.

- Osvojení si všeobecných poznatků ze zimního období v přírodě, počasí, ochrany zdraví, nebezpečí v dopravě
- Vedení dětí k zamyšlení nad budoucností, plánování v oblasti povolání, poznávání svých schopností a zájmů, vnímání svých pocitů – co mě baví, přináší radost
- Rozvíjení dětské představivosti a fantazie, kreativity
- Příprava předškolních dětí k absolvování zápisu do základní školy

Kompetence:

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- Zpřesňuje si početní představy, vnímá elementární matematické souvislosti
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává – knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

Vzdělávací nabídka – činnosti

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- estetické a tvůrčí aktivity

- činnosti a příležitosti seznamují děti s různými sdělovacími prostředky (časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- činnosti zaměřené na poznávání písmen, číslic, piktogramů
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- manipulativní činnosti, hry s konstrukčními stavebnicemi
- aktivity zaměřené k získání orientace v čase, činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- poznávací činnosti v oblasti techniky, záměrné pozorování, diskuse,
- experimenty, pokusy
- námětové hry – povolání
- činnosti zaměřené k seznamování s matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary, množství)

Očekávané výstupy

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku přiměřeně věku dítěte
- porozumět slyšenému, pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- naučit se z paměti kratší texty
- rozlišovat některé obrazné symboly, poznávat některá písmena, číslice, sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si nového, změněného
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- uvědomovat si, že svět má svůj řád (přirozená časová souslednost), je různorodý, změny jsou přirozené a samozřejmé, umět se přizpůsobit běžným změnám doma i v prostředí mateřské školy
- chápat prostorové a časové pojmy
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, umět se rozdělit, vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

4. Tajemství života

Charakteristika a záměry I.B.

Prostřednictvím plánovaných činností, spontánních situací, experimentů si děti rozvíjí poznatky o živé a neživé přírodě, se zapojením všech smyslu vnímají změny přicházející s jarním obdobím.

- seznámení s kulturními tradicemi, zvyky a jejich historií, prostřednictvím činností se podílet na prožívání těchto tradic, výzdobě mateřské školy
- upevňování sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti
- seznámení se s domácími zvířátky a jejich mláďaty, se zvířaty žijící ve volné přírodě, s prostředím lesa, utváření pozitivního vztahu k přírodě a ekologii
- pronikání do složitého prostředí města, dopravy, získávání poznatků ze základů bezpečného chování v dopravním provozu a orientace v širším okolí města, poznáním širokého spektra dopravních prostředků
- vytváření pozitivních citů, radostné nálady a dobré pohody
- rozvíjení vnímání světa všemi smysly prostřednictvím barevné a vonící jarní přírody
- pozorování, vnímání a hodnocení krásy kvetoucí přírody

Kompetence:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích v dalším učení
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- dbá na své osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost

Vzdělávací nabídka – činnosti

- pohybové a zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry
- činnosti relaxační a odpočinkové
- činnosti vedoucí k prevenci nebezpečných situací v dopravě
- artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry, slovní hádanky
- rozhovory, konverzace, vyprávění, komentování zážitků, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev
- vyprávění toho, co dítě shlédlo, slyšelo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, číslic, písmen
- činnosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- přímé a záměrné pozorování, určování a pojmenovávání vlastností předmětů a jejich charakteristických znaků
- spontánní hry, volná hra, smyslové hry, námětové hry
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy
- hry na téma rodiny, přátelství
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- dramatické činnosti (předvádění, napodobování, mimické vyjadřování nálad, pocitů
- verbální a neverbální komunikační aktivity, sociální a interaktivní hry, společenské hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a situace učící dítě chránit soukromí a bezpečí
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu
- provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností
- přípravy a realizace společných zábav, činností ve spojitosti s lidovými zvyky a tradicemi
- různorodé společné hry a skupinové aktivity
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, -pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- ekologicky zaměřené aktivity a pracovní činnosti

Očekávané výstupy

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat jednoduché pracovní úkony
- zvládnout bezpečné chování v dopravním provozu, chránit své zdraví a bezpečí
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů a vědomě je využívat
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- vyjadřovat svou představitivost a fantazii v tvořivých činnostech

- chápat základní číselné a matematické pojmy, přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, spolupracovat s ostatními
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- zvládnout základní hudební a hudebně pohybové činnosti a dovednosti
-
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí, pochopit, že změny jsou přirozené a samozřejmé a přizpůsobit se jim
- rozlišovat činnosti, které prospívají životnímu prostředí a které mu škodí
- chápat význam péče o životní prostředí – ekologické chování
- aktivně pomáhat pečovat o životní prostředí

5. Sluneční paprsek

Charakteristika a záměry I.B.

Prostřednictvím situací, plánovaných činností a spontánních prožitků se děti seznamují s prostředím, ve kterém žijí, získávají povědomí o existenci jiných národů, zemí, kultur a společností, utvářejí si správné postoje a názory v oblasti multikultury, prostřednictvím plánovaných úkolů se učí uplatňovat získané dovednosti, vědomosti a návyky při samostatném plnění a spolupracovat s ostatními dětmi ve skupině.

- seznámit děti s dalším ročním obdobím – létem, jeho typickými projevy, počasím, přírodními jevy, změnami v přírodě
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti prostřednictvím sportu, pohybových a turistických aktivit
- vytváření zdravých životních návyků- hygiena, pohyb a výživa
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj fantazie a tvořivosti
- záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat svoji situaci
- získání sebedůvěry a osobní spokojenosti
- rozvoj kooperativních dovedností, posilování prosociálního chování, rozvíjení vztahů k druhým lidem
- prostřednictvím dětské fantazie umožnit dětem poznat a navštívit daleké země, seznámit se s jinými kulturami, prostředím, vnímat odlišnosti různých národností a pochopit, že přese všechny tyto odlišnosti jsou si všichni lidé rovni
- ukázat dětem množství činností a her, při kterých mohou trávit čas venku, letní sporty a činnosti, přinášející radost a dobrou pohodu

- připravit děti na blížící se prázdniny – ukázat dětem, jak trávit volný čas v létě, seznámit se s nebezpečnými situacemi a činnostmi, informovat děti o bezpečném chování o prázdninách, při sportu, na dovolené apod., jak chránit své zdraví
- oslavit den dětí, účastnit se kulturních a sportovních akcí pořádaných v okolí školky
- uskutečnit plánované výlety
- rozloučit se s předškoláky a přiblížit jim, co je čeká po prázdninách, vyvolat radostné očekávání z nástupu do 1. třídy

Kompetence:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- odhaduje rizika svých nápadů, kde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnutí, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- dbá na své osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací nabídka – činnosti

- pohybové činnosti, sportovní činnosti, turistika
- manipulační činnosti s předměty
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, činnosti směřující k ochraně zdraví a bezpečí,
- činnosti vedoucí k vytváření zdravého životního stylu
- společné diskuse, rozhovory, komentování zážitků, aktivit, vyřizování zpráv
- poslech čtených a vyprávěných pohádek, příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, vyprávění dle fantazie
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv

- samostatný slovní projev na určité téma
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na procvičování různých forem paměti
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků
- poznávání číslic, symbolů, písmen, značek, piktogramů a obrazců
- činnosti zaměřené na seznámení se základními číselnými a matematickými pojmy a jejich praktická aplikace
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad

- činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností, rozdíly mezi lidmi a naopak čím jsou si různí lidé podobní
- výlety do širšího okolí, do přírody
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i těch druhých
- sociální a interaktivní hry, hudební a hudebně pohybové hry,
- aktivity podporující kamarádství, přátelství, ale také úctu, činnosti umožňující dítěti naučit se rozlišovat různé vztahy mezi lidmi
- hry, při kterých se dítě naučí správně se chovat v určitých modelových situacích, být ohleduplný a respektovat druhého
- příprava a realizace společných zábav a oslav
- hry zaměřené k poznávání různých společenských rolí
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty

- aktivity přibližující dítěti rozmanitost kultur, účast na kulturních akcích apod.

Očekávané výstupy

- zvládnout základní pohybové dovednosti, pohyb v různém prostředí, koordinovat lokomoci, -sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládnout koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku, zacházet s běžnými předměty
- zvládnout sebeobsluhu, udržovat pořádek, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- vědět, jak ochránit své zdraví, co nám škodí, co prospívá
- mít povědomí o tom, kde v případě ohrožení hledat pomoc, na koho se obrátit, jakým způsobem apod.

- Pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje
- ovládat dech, správně vyslovovat, artikulovat
- formulovat otázky, vest rozhovor, spontánně komunikovat
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové hlásky ve slovech
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- řešit problémy, předkládat vlastní nápady

- uvědomovat si své možnosti, rozpoznat své silné ale i slabé stránky
- zorganizovat hru
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, umět vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramaticky....)
- chápat různorodost lidí, chápat, že všichni mají stejnou hodnotu
- respektovat potřeby druhého, chovat se ohleduplně, soucítit
- bránit se projevům násilí druhého dítěte, ubližování, ponižování
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, dětmi, umět požádat o pomoc
- uplatňovat základní návyky společenského chování při....
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně sledovat a hodnotit svoje zážitky
- umět se podřídit rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se, vytvářet prostředí pohody
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, umět se chránit
- zvládat běžné činnosti, jednoduché praktické situace doma i v mateřské škole, chovat se přiměřeně situaci
- osvojit si elementární poznatky o prostředí, které nás obklopuje
- mít povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi a vesmíru

7 Vzdělávání hyperaktivních/hypoaktivních dětí, dětí ze sociálně znevýhodněných rodin, dětí se zdravotním znevýhodněním a vzdělávání talentovaných a mimořádně nadaných dětí

7.1 Pro úspěšné vzdělávání hyperaktivních/hypoaktivních dětí zabezpečujeme:

- uplatňujeme klidný přístup k dítěti
- snažíme se společně s dítětem vytvořit řád a hranice
- dodržujeme pravidelnosti v režimu, dopředu děti upozorňujeme na změny
- uplatňujeme důslednou kontrolu, provádíme s dítětem nácvik sebekontroly
- dbáme na jednotný přístup s ostatními pedagogy a rodiči dítěte
- usměrňujeme aktivity dítěte - pohybové uvolnění v rodině, umožnění odpočinku
- využíváme podněty přiměřené možnostem a schopnostem dítěte, učíme dítě, jak se situace řeší
- oceňujeme žádoucí chování dítěte, jeho negativnímu chování nevěnujeme zbytečně pozornost

7.2 Péče o děti ze sociálně znevýhodněných rodin

Výchovně vzdělávací program mateřské školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého dítěte ve prospěch jeho osobního maxima. Zvláštní pozornost je věnována také dětem ze sociálně znevýhodněných rodin. Při výchově a vzdělávání dětí se vychází z jejich specifických potřeb, v případě nutnosti se vypracuje IVP – upravuje obsah, formy a výchovně vzdělávací podmínky.

7.3 Zabezpečení dětí se zdravotním znevýhodněním

Dětem se zdravotním znevýhodněním vypracujeme individuální plán, tyto děti jsou zohledňovány během celého výchovně vzdělávacího procesu. V individuálním plánu je respektován jejich handicap.

7.4 Vzdělávání talentovaných a mimořádně nadaných dětí

V rámci výchovně vzdělávací činnosti v MŠ rozvíjíme i talent a mimořádné nadání dětí. Pro nadané děti připravuje učitelka MŠ práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadané děti individuálně navštěvují vybrané bloky.

8 Evaluační systém

Cílem evaluace je ověřovat správnost, efektivitu a kvalitu všech činností v MŠ, včetně podmínek a vybavení školy. Jde o průběžné vyhodnocování, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jedná se o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Oblasti evaluace:

- Evaluace cílů, záměrů ŠVP, vyhodnocení souladu ŠVP a RVP PV
- Evaluace vzdělávacího obsahu a jeho realizace
- Evaluace podmínek vzdělávání
- Evaluace práce pedagogů a ostatních zaměstnanců
- Evaluace individuálních vzdělávacích výsledků

Metody evaluace a hodnocení:

- Hospitace
- Analýza dokumentace (vzdělávací programy, třídní dokumentace, záznamové listy, diagnostické listy)
- Pozorování (záměrné, nahodilé, opakované)
- Rozhovory (s dětmi, s rodiči, s ostatními pedagogickými a provozními pracovníky školy)
- Dotazníky
- Diskuse
- Analýza prací dětí (portfolio dítěte, didaktické listy, výkresy)
- Sebereflexe pedagoga

A. Vnější evaluace

1. Hodnocení a evaluace zřizovatelem – vlastní kritéria hodnocení stanovená zřizovatelem
2. Hodnocení a evaluace rodiči dětí

- průběžně – rozhovory s rodiči, konzultace, dotazník
3. Hodnocení samotným dítětem
- spokojenost dítěte v MŠ, radost
 - vyjádření dítěte co se mu v MŠ líbí a co ne, co by chtělo zlepšit
 - spolupráce při vytváření pravidel v MŠ
4. Hodnocení nadřízenými orgány, ČŠI

B. Vnitřní evaluace

	Evaluační podmínky vzdělávání	Evaluační cíle, záměrů ŠVP	Evaluační obsah a jeho realizace	Evaluační individuálních vzdělávacích výsledků	Evaluační práce pedagogů a ostatních zaměstnanců
Cíl	Vyhodnocení podmínek: -věcné -psychosoc. -životaspráva -organizační -řízení, personální a ped. zajištění -spoluúčast rodičů	Zjistit, jak se nám daří realizovat a naplňovat krátkodobé cíle MŠ	Zjistit, jak se daří prostřednictvím činností naplňovat jednotlivé kompetence a spec. Cíle v 5 oblastech ŠVP	Individuální naplňování klíčových kompetencí a evaluace individuálního rozvoje dětí	Zjistit kvalitu práce pedagogů a ostatních zaměstnanců MŠ
Kritéria	Uvedena v RVP a ŠVP	Krátkodobé cíle uvedené v ŠVP	Kompetence v jednotlivých oblastech kurikula	Kompetence z ŠVP	Kritéria pro hodnocení pedagogických a provozních pracovníků
Kdo	Ředitel, učitelky	Učitelky na	Učitelky na	Učitelky na	Ředitel

	na třídách	třídách	třídách	třídách	Učitelky
Kdy	2x ročně	Po ukončení integrovaného bloku	Průběžně, po ukončení tématického okruhu	4x ročně	Na konci školního roku
Jak	Diskuze o nutných úpravách a opatřeních	Portfolia dětí, záznamové listy evaluace	Analýza dokumentace TVP, diskuse s kolegy	Analýza prací dítěte, průběžné pozorování, kresba	Kontrola vedení dokumentace, průběžné pozorování, hospitace, sebereflexe učitelky
Záznam	Závěrečná evaluační zpráva	Zhodnocení integrovaného bloku	Evaluace – hodnocení tématického celku	Záznamový arch dítěte, pedagogická diagnostika	Hospitační záznamový arch
Výstup	Seznam požadavků	Daří x nedaří se naplňovat cíle a záměry ŠVP	Kompetence a specifické cíle jsou x nejsou naplňovány	Jednotlivé materiály jsou zpracovány a vyhodnoceny	Vedení dokumentace je x není v souladu s legislativou, nástěnky jsou funkční a aktuální, učitelky plní x neplní obsah pracovní náplně
Závěr	Plánované úpravy a opatření	Způsob evaluace je x není přínosem, bude x nebude realizován v příštím šk. roce	Na co je třeba se zaměřit v příštím školním roce	Je stanoven další individuální postup pro jednotlivé děti. Tyto materiály	Zjištěné informace použít pro zkvalitnění další práce v následujícím

				mohou sloužit např. pro posouzení školní zralosti	školním roce
--	--	--	--	--	--------------

Školní vzdělávací program pro MŠ je možné upravovat podle individuálních potřeb dítěte.

Hlavní vzdělávací program je doplněn Surdopedickou intervencí u sluchově postižených žáků, Logopedickou intervencí u dětí s narušenou komunikační schopností a Speciálně pedagogickou péčí pro děti s PAS

7. Přílohy:

- I. Surdopedická intervence u sluchově postižených žáků**
- II. Logopedická intervence u dětí s narušenou komunikační schopností**
- III. Speciálně pedagogická péče u dětí s poruchou autistického spektra**
- IV. Tradiční akce školy (dle Celoročního plánu školy)**
- V. Pedagogické pozorování dětí**
- VI. Záznamový arch v mateřské škole**

Příloha č. I

Surdopedická intervence u sluchově postižených žáků

V mateřské škole je realizována 2 hodiny denně formou individuální a skupinovou. Surdopedická intervence prolíná celou výchovně vzdělávací činností a je zaměřena na nácvik odezírání, reedukaci sluchu, rozvíjení a zdokonalování komunikačních schopností dětí ve všech jazykových rovinách.

- foneticko – fonologické (zvuková stránka řeči)
- morfologicko – syntaktické (gramatická stránka řeči)
- lexikálně – sémantické (pasivní a aktivní slovní zásoba)
- pragmatické (postihující sociální aplikaci řeči)

U těžce sluchově postižených dětí volíme (po dohodě se zákonnými zástupci) vhodný komunikační systém.

U dětí, které jsou vhodnými kandidáty na kochleární implantát zajišťujeme surdopedickou péči již před aplikací kochleárního implantátu. Cílená příprava respektuje vývojovou úroveň a dosavadní zkušenosti dítěte. Po aktivizaci řečového procesoru s dítětem pracujeme orálně auditivní metodou.

Rehabilitace u dětí s kochleárním implantátem postupuje od detekce přes diskriminaci a identifikaci k porozumění.

1. Výchovně vzdělávací cíle směřující k získání klíčových kompetencí

- naučit se rozumět mluvené řeči
- naučit se využívat zbytků sluchu
- naučit se funkční komunikaci
- dosáhnout takové úrovně řeči, která by byla s přihlédnutím ke sluchovému postižení dítěte maximálně shodná s řečí běžného společenského prostředí
- naučit se v rámci možností používat mateřský jazyk v běžných situacích
- vzájemným dorozumíváním a sdělováním informací učit se vytvářet, udržovat a pěstovat mezilidské vztahy

Při plnění výchovně vzdělávacích cílů je důležité zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňování zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb dítěte
- maximální využití kompenzačních pomůcek (sluchadla, FM systémy, kochleární implantát ...)
- vycházet s foniatrické diagnózy a při speciálně pedagogické práci zohlednit druh, stupeň a míru sluchového postižení
- mezioborová spolupráce všech odborníků, kteří o dítě pečují a spolupráce rodičů
- využití maximální denní časové dotace stanovené pro surdopedickou intervenci
- zabezpečení reedukace, kompenzace i rehabilitace ve skupinové i individuální práci

2. Charakteristika surdopedické intervence

Surdopedická intervence má za úkol zlepšení komunikačních schopností dětí tak, aby byly schopny zapojit se do běžného života. Vede ke zdokonalení výkonnosti v oblasti postižené funkce sluchu a řeči. V hodinách surdopedické intervence pracuje učitelka podle individuálního plánu, který vypracovává na každé dítě na jeden školní rok. Učitelka si zde stanoví cíle a zvolí si vhodné metody k jejich dosažení. Na konci každého měsíce zhodnotí výsledky své práce. Individuální plán schvaluje ředitel školy a speciální pedagog ze SPC pro sluchově postižené.

Vzhledem k závažným narušením komunikačních schopností na podkladě sluchového postižení je důležité rozvíjet celkovou osobnost dítěte. Surdopedická intervence se orientuje nejen na využívání zbytků sluchu a na řeč, ale také na rozvoj následujících oblastí:

- zrakové vnímání (cílený nácvik odezírání ...)
- sluchové vnímání
- myšlení
- paměť a pozornost
- jemná a hrubá motorika
- pravolevá a prostorová orientace
- grafomotorika

Důležitou složkou logopedické a surdopedické intervence jsou přípravná cvičení:

- uvolňovací cviky
- dechová cvičení
- sluchové hry
- orofaciální stimulace a hlasová cvičení.

Surdopedická intervence dále zahrnuje:

- rozvíjení pasivní a aktivní slovní zásoby
- porozumění mluvené řeči
- rozvíjení gramatické stránky řeči
- rozvíjení sluchově-verbální paměti
- tvorba modelových vět
- samostatná tvorba vět (vyprávění podle situačních obrázků)
- rytmizace slov a vět
- rozvíjení sluchového a zrakového vnímání

Struktura skupinové surdopedické intervence:

- úvodní část - dechová a fonační cvičení, sluchové hry, artikulační cvičení, rytmická cvičení
- hlavní část – pohybové aktivity, psychomotorická cvičení (rozvíjení zraku, sluchu, hmatu), rozvíjení sociálních dovedností, hrubé a jemné motoriky, koordinace pohybu, orientace v prostoru
- závěrečná část – kresba, grafomotorická cvičení

Surdopedická intervence vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v oblasti komunikace

Komunikativní kompetence – vede k rozvoji souvislého vyjadřování a mluvní pohotovosti. Při využívání kompenzačních pomůcek se dítě učí novým pojmům, hovořit ve větách, snaží se vyjadřovat své myšlenky, prožitky a pocity. Učí se vyprávět, diskutovat, naslouchat a rozumět druhým a porozumět slyšenému. Průběžně si rozšiřuje svou aktivní i pasivní slovní zásobu a používá ji k dokonalejší komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální - učí pozitivnímu pohledu na svět i sebe sama, učí se vytvořit si svůj názor a vyjádřit jej.

Kompetence k učení – prostřednictvím surdopedické

intervence se dítě učí vědomě, rozvíjí se u něj volní vlastnosti a schopnost soustředit se. Dítě se učí sebekontroli a hodnocení svých osobních pokroků.

Kompetence k řešení problémů - učí dítě samostatně zvládat nové situace, zvyšovat sebedůvěru při rozhovoru a řešení nových úloh při komunikaci.

Kompetence občanské - tím, že se dítě učí naslouchat, si současně uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Příloha č. II

Logopedická intervence u dětí s narušenou komunikační schopností

V mateřské škole je realizována 2 hodiny denně formou individuální a skupinovou. Logopedická intervence prolíná celou výchovně vzdělávací činností a je zaměřena na rozvíjení a zdokonalování komunikačních schopností dětí ve všech jazykových rovinách.

- foneticko – fonologické (zvuková stránka řeči)
- morfologicko – syntaktické (gramatická stránka řeči)
- lexikálně – sémantické (pasivní a aktivní slovní zásoba)
- pragmatické (postihující sociální aplikaci řeči)

1. Výchovně vzdělávací cíle směřující k získání klíčových kompetencí

- naučit se rozumět spisovné řeči
- naučit se souvisle, výstižně a věcně správně vyjadřovat z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu.
- dosáhnout takové úrovně řeči, která by byla s přihlédnutím k postižení dítěte maximálně shodná s řečí běžného společenského prostředí
- naučit se správně používat mateřský jazyk v běžných situacích
- vzájemným dorozumíváním a sdělováním informací učit se vytvářet, udržovat a pěstovat mezilidské vztahy

Při plnění výchovně vzdělávacích cílů je důležité zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňování zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb dítěte
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení při realizaci Logopedické intervence
- mezioborová spolupráce všech odborníků, kteří o dítě pečují a spolupráce rodičů

- využití maximální denní časové dotace stanovené pro Logopedickou intervenci

2. Charakteristika logopedické intervence

Logopedická intervence má za úkol zlepšení komunikačních schopností dětí tak, aby byly schopny zapojit se do běžného života. Vede ke zdokonalení výkonnosti v oblasti postižené funkce řeči. V hodinách logopedické intervence pracuje učitelka podle individuálního logopedického plánu, který vypracovává na každé dítě v MŠ. Učitelka si zde stanoví cíle a zvolí si vhodné metody k jejich dosažení. Na konci každého měsíce zhodnotí výsledky své práce. Individuální logopedický plán schvaluje ředitel školy a speciální pedagog ze SPC logopedického.

Vzhledem k závažným narušením komunikačních schopností je důležité rozvíjet celkovou osobnost dítěte. Logopedická intervence se orientuje nejen na řeč, ale také na rozvoj následujících oblastí:

- zrakové vnímání
- sluchové vnímání
- myšlení
- paměť a pozornost
- jemná a hrubá motorika
- pravolevá a prostorová orientace
- grafomotorika

Důležitou složkou logopedické intervence jsou přípravná cvičení:

- uvolňovací cviky
- dechová cvičení
- orofaciální stimulace a hlasová cvičení.

Logopedická intervence dále zahrnuje:

- rozvíjení pasivní a aktivní slovní zásoby – zvukomalebná slova, podstatná jména, slovesa, přídavná jména, zájmena, předložky a ostatní slovní druhy
- rozvíjení gramatické stránky řeči

- rozvíjení sluchově-verbální paměti
- tvorba modelových vět
- samostatná tvorba vět (vyprávění podle situačních obrázků)
- rytmižace slov a vět
- rozvíjení sluchového a zrakového vnímání

Struktura skupinové logopedické intervence:

- úvodní část - dechová a fonační cvičení, artikulační cvičení, rytmická cvičení
- hlavní část – pohybové aktivity, psychomotorická cvičení (rozvíjení zraku, sluchu, hmatu), rozvíjení sociálních dovedností, hrubé a jemné motoriky, koordinace pohybu, orientace v prostoru
- závěrečná část – kresba, grafomotorická cvičení

Logopedická intervence vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v oblasti komunikace

Komunikativní kompetence – vede k rozvoji souvislého vyjadřování a mluvní pohotovosti. Dítě se učí hovořit ve větách, vyjadřovat své myšlenky, prožitky a pocity. Učí se vyprávět, diskutovat, naslouchat druhým a porozumět slyšenému. Průběžně si rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální - učí pozitivnímu pohledu na svět i sebe sama, učí se vytvořit si svůj názor a vyjádřit jej.

Kompetence k učení – prostřednictvím logopedické intervence se dítě učí vědomě, rozvíjí se u něj volní vlastnosti a schopnost soustředit se. Dítě se učí sebekontrolu a hodnocení svých osobních pokroků.

Kompetence k řešení problémů - učí dítě samostatně zvládat nové situace, zvyšovat sebedůvěru při rozhovoru a řešení nových úloh při komunikaci.

Kompetence občanské - tím, že se dítě učí naslouchat, si současně uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Příloha č. III

Speciálně pedagogická péče u dětí s poruchou autistického spektra

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání dětí s PAS:

- Podle konkrétních potřeb dítěte s PAS
- Děti jsou vzdělávány podle individuálního vzdělávacího nebo edukačního plánu vycházejícího ze ŠVP, třídního vzdělávacího programu. Ten je sestaven na základě Edukačně – hodnotícího profilu.
- Používáme efektivní vzdělávací metodiku strukturovaného učení
- Pro děti s PAS s narušenou komunikační schopností individuálně využíváme při výuce systémy alternativní komunikace (VOKS, piktogramy)
- Vzdělávání ve třídě vede speciální pedagog, který je dobře orientovaný v problematice autismu a úzce spolupracuje s dalšími odborníky – logopedy, speciálními pedagogy, psychologem, SPC, psychiatrem
- Na základě doporučení SPC je ve třídě personální posila v podobě asistenta pedagoga, osobního asistenta a tím zajišťujeme individuální přístup podle potřeb dítěte
- Prostředí je strukturované pro plnění úkolů strukturovaného učení, volnočasové aktivity jsou v nestrukturovaném prostředí – v herně, tělocvičně
- Využíváme inovativních metod vzdělávání – PC technika
- Během celého dne v MŠ používáme podpory strukturovaného učení, vizualizace (vizuální panely, vizuální podpory při výuce), vhodné motivace a individuálního přístupu

Logopedická intervence u dětí s PAS s narušenou komunikační schopností

V mateřské škole je realizována 2 hodiny denně formou individuální a skupinovou. Logopedická intervence prolíná celou výchovně vzdělávací činností a je zaměřena na rozvíjení a zdokonalování komunikačních schopností dětí ve všech jazykových rovinách.

- foneticko – fonologické (zvuková stránka řeči)
- morfologicko – syntaktické (gramatická stránka řeči)
- lexikálně – sémantické (pasivní a aktivní slovní zásoba)
- pragmatické (postihující sociální aplikaci řeči)

1. Výchovně vzdělávací cíle směřující k získání klíčových kompetencí

- naučit se komunikovat tak, aby bylo dítě co nejvíce nezávislé
- naučit se aktivně používat řeč, hovořit ve správně formulovaných větách, rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat ke komunikaci s okolím
- zlepšit aktivní i pasivní slovní zásobu
- vzájemným dorozumíváním a sdělováním informací učit se vytvářet, udržovat a pěstovat mezilidské vztahy

Při plnění výchovně vzdělávacích cílů je důležité zabezpečit tyto podmínky

- uplatňování zdravotního hlediska a respektování individuality dítěte
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení při realizaci Logopedické intervence
- využití strukturalizace, vizualizace, vhodné motivace
- práce ve strukturovaném prostředí
- mezioborová spolupráce všech odborníků, kteří o dítě pečují a spolupráce rodičů
- využití maximální denní časové dotace stanovené pro Logopedickou intervenci

2. Charakteristika logopedické intervence

Logopedická intervence má za úkol zlepšení komunikačních schopností dětí tak, aby byly schopny zapojit se do běžného života. Vede ke zdokonalení výkonnosti v oblasti postižené funkce řeči. V hodinách logopedické intervence pracuje učitelka podle individuálního logopedického plánu, který vypracovává na každé dítě v MŠ. Učitelka si zde stanoví cíle a zvolí si vhodné metody k jejich dosažení. Na konci každého měsíce zhodnotí výsledky své

práce. Individuální logopedický plán schvaluje ředitel školy a speciální pedagog ze SPC autistického.

Při narušení komunikačních schopností u dětí s PAS je důležité rozvíjet celkovou osobnost dítěte. Logopedická intervence se orientuje nejen na řeč, ale také na rozvoj následujících oblastí:

- zrakové vnímání
- sluchové vnímání
- myšlení
- paměť a pozornost
- jemná a hrubá motorika
- pravolevá a prostorová orientace
- grafomotorika

Důležitou složkou logopedické intervence jsou přípravná cvičení:

- uvolňovací cviky
- dechová cvičení
- orofaciální stimulace a hlasová cvičení

Logopedická intervence dále zahrnuje:

- rozvíjení pasivní a aktivní slovní zásoby – zvukomalebná slova, podstatná jména, slovesa, přídavná jména, zájmena, předložky a ostatní slovní druhy
- rozvíjení gramatické stránky řeči
- rozvíjení sluchově-verbální paměti
- tvorba modelových vět
- samostatná tvorba vět (vyprávění podle situačních obrázků)

- rytmizace slov a vět
- rozvíjení sluchového a zrakového vnímání
- struktura skupinové logopedické terapie (s vizuální podporou):
- úvodní část – dechová a fonační cvičení, artikulační cvičení, rytmická cvičení
- hlavní část – pohybové aktivity, psychomotorická cvičení (rozvíjení zraku, sluchu, hmatu), rozvíjení sociálních dovedností, hrubé a jemné motoriky, koordinace pohybu, orientace v prostoru
- závěrečná část – kresba, grafomotorická cvičení

Logopedická intervence vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v oblasti komunikace

Komunikativní kompetence – vede k rozvoji souvislého vyjadřování a mluvní pohotovosti. Dítě se učí hovořit ve větách, vyjadřovat své myšlenky, prožitky a pocity. Učí se vyprávět, diskutovat, naslouchat druhým a porozumět slyšenému. Průběžně si rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální – učí pozitivnímu pohledu na svět i sebe sama, učí se vytvořit si svůj názor a vyjádřit jej.

Kompetence k učení – prostřednictvím logopedické intervence se dítě učí vědomě, rozvíjí se u něj volní vlastnosti a schopnost soustředit se. Dítě se učí sebekontrolu a hodnocení svých osobních pokroků.

Kompetence k řešení problémů – učí dítě samostatně zvládat nové situace, zvyšovat sebedůvěru při rozhovoru a řešení nových úloh při komunikaci.

Kompetence občanské – tím, že se dítě učí naslouchat, si současně uvědomuje svá práva a práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Příloha č. IV

Tradiční akce mateřské školy

- Podzimní pečení
- Návštěvy divadel a kulturních zařízení
- Výlety
- Drakiáda
- Dýňoví strašáci
- Setkání s Mikulášem
- Pečení perníčků
- Advent - tvoření
- Vánoční besídka
- Karneval
- Velikonoce
- Den prevence
- Den dětí
- Malování na chodníku
- Rozloučení s předškoláky

Příloha č. V.

Pedagogické pozorování dětí

Pedagogické pozorování

Jméno dítěte:				
Datum narození:		Za pedagogický tým:		
kompetence	činnost	září	leden	červen
	Hra			
k. sociální a personální	1. Zapojuje se do sociálně- dramatických her (námětové hry)			
k. činnostní a občanské	2. Aktivně se zúčastňuje různých herních činností (kostky, manipulační hry, společenské, soc. dram.)			
k. sociální a personální + činnostní a občanské	3. Je iniciativní ve vyhledávání a výběru činností			

	Sebeobsluha, hygienické návyky, ochrana zdraví a bezpečnost			
k. činnostní a občanské	1. Stará se o osobní hygienu a zdraví (myje si ruce, samostatně se obléká, převléká, ukládá oděv)			
k. činnostní a občanské	2. Samostatně stoluje, udrží čistotu u jídla			
k. činnostní a občanské	3. Osobní předměty a hračky ukládá na určené místo			
k. činnostní a občanské	4. Zvládá základy bezpečného chování ve standardních situacích (v budově školy, na ulici)			
	Sebepečení – sebedůvěra, představy o sobě			
k. sociální a personální + činnostní a občanské	1. Uznává autoritu dospělého, respektuje pravidla ve třídě, důvěřuje dospělým			
k. sociální a personální	2. Umí požádat zdvořile o pomoc dospělé i vrstevníky,			
k. sociální a personální	3. Uplatňuje základní společenské návyky			

k. sociální a personální + činnostní a občanské	4. Přijímá odpovědnost za vlastní činy, sebereflexe v učení a chování			
k. činnostní a občanské	5. Umí se přizpůsobit změnám			
k. činnostní a občanské	6. Svým chováním projevuje pozitivní vztah k prostředí, ve kterém žije			
	Sociální dovednosti			
k. sociální a personální	1. Navazuje a udržuje přátelství			
k. sociální a personální + činnostní a občanské	2. Je schopen spolupráce			
k. sociální a personální + činnostní a občanské	3. Projevuje pozitivní vztahy k dospělým a dětem, váží si práce druhých			
k. sociální a personální + činnostní a občanské	4. Akceptuje lidi, kteří jsou odlišní (barva pleti, určitý handicap.....)			
k. sociální a personální + činnostní a občanské	5. Řeší konflikty dohodou, brání se projevům násilí			
	Řeč a komunikativní dovednosti			

k. komunikativní	1. Aktivně užívá všechny slovní druhy v jejich odpovídajícím významu			
k. komunikativní	2. Rozlišuje výšku, intenzitu a délku různých tónů a zvuků, hlásek			
k. komunikativní	3. Sluchově rozkládá slova, vnímá hlásku na začátku slova a na konci			
k. komunikativní	4. Umí reprodukovat přiměřený obsah			
k. komunikativní	5. Srozumitelně a v podstatě gramaticky správně se vyjadřuje			
k. komunikativní	6. Vypravuje o svých zkušenostech a jednoduchých událostech v logické návaznosti			
k. komunikativní	7. Užívá navozených hlásek, sám kontroluje správnou výslovnost			
	Předpoklady k učení			
k. činnostní + k učení	1. Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost			
k. činnostní + k řešení problémů	2. Nevzdává činnost při prvním neúspěchu			
k. k učení	3. Poznává a pojmenuje většinu toho čím je obklopeno			

k. k učení + k řešení problémů	4. Všimá si a samostatně řeší drobné problémy, popř. se obrátí na pomoc dospělého			
k. k učení + k řešení problémů	5. Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu			
	Motorika			
k. činnostní	1. Umí vyjadřovat rytmus pohybem			
k. činnostní	2. Zvládá lokomoční pohyby i ve ztížených podmínkách			
k. činnostní	3. Zvládá techniku hodů			
k. činnostní	4. Má správný úchop, grafomotorika odpovídá věku dítěte			
k. činnostní	5. Je aktivní při činnostech rozvíjejících jemnou motoriku- kreslení, malování, stříhání, lepení, skládání papíru podle instrukcí, technicky tyto činnosti zvládá			
	Poznávání v oblasti matematiky			
k. k učení + k řešení problémů	1. Třídí podle velikosti, tvaru, barvy, druhu			

k . k u č e n í + k řešení problémů	2. Orientuje se na ploše, v prostoru (používá pojmy nahoře, dole, za, před, vpravo, vlevo, mezi)			
k. k řešení problémů	3. Rozliší ve spojitosti s vlastní činností časové vztahy (ráno, poledne, večer, dnes, včera zítra, den, noc)			
k . k u č e n í + k řešení problémů	4. Kvantifikace (počítá „od- do“, rozliší hodně, málo)			
	Poznávání v oblasti jazyka			
k. k učení + komunikativní	1. Naslouchá se zájmem čtenému nebo vyprávěnému příběhu			
k. k učení + komunikativní	2. Projevuje zájem o tištěné slovo, prohlíží si se zájmem knihy, ptá se na jednotlivé znaky, umí se podepsat apod.			
k. k učení + komunikativní	3. Má základní dovednosti ve využití informativní techniky (PC, telefon, audiovizuální technika...)			